

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ХАРКІВ – СЬОМЕ ОКО БОГА»: МИСТЕЦЬКА ІСТОРІЯ ВІД СКОВОРОДИ ДО ЖАДАНА

Спеціальність	025 Музичне мистецтво	
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	
Ступінь вищої освіти	Бакалавр, доктор філософії, доктор мистецтва	
Освітня програма	Оркестрова майстерність Сольне інструментальне та вокальне виконавство Хорове та оперно-симфонічне диригування Музикознавство та композиція Музичне мистецтво Сценічне мистецтво	
Курс	2 / 3 / 4 / 1М / 2М	
Семестр	4 / 6 / 8 2 / 4	
Обсяг дисципліни (години / кредити ЄКТС)	120 годин / 4 кредити ЄКТС	
Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова)	Вибіркова	
Мова викладання	Українська	
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Ніколаєвська Юлія Вікторівна
	Науковий ступінь, вчене / почесне звання	Доктор мистецтвознавства, професор
	Посада	Професор кафедри інтерпретології та аналізу музики
	Профіль викладача, e-mail	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/performing-musicology/interpretation-and-analysis-of-music/Nikolayevska.pdf http://surl.li/srjkm julia310873@gmail.com
Анотація	Навчальна дисципліна «Харків – сьоме око Бога»: мистецька історія від Сквороди до Жадана» вирізняється пошуковістю та розрахована на занурення в глибину мистецької культури Харкова. Дисципліна має на меті прослідкувати ідеї, які здійснили прорив українства на початках ХХ ст. та ХХІ ст. Автор курсу розвиває ідею існування «п'яти Харкових», що належить всесвітньо відомому філологу Юрію Шевельову. Він розділяв періоди історії Харкова наступним чином: до-університетський (до 1805 року), колоніальний (ХІХ-початки ХХ ст.), авангард (1920-ті), радянські часи (1960-1970-ті). Мрією про П'ятий Харків філолог називав той час,	

	коли місто стане відчувати себе українським вповні. Власне, через ці періоди спостерігатимемо розвиток музичної культури Харкова у XVIII-XXI ст.
Мета дисципліни	Підготовка фахівців, які би знали на вищої та перспективах музичної культури Харкова як стратегічно важливого об'єкту історії мистецтва.
По закінченні вивчення вибіркової дисципліни здобувач буде	<p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – історію становлення мистецтва Слобожанщини; – творчість знакових митців, що складають славу культури Слобожанщини у XVIII-XXI ст.; <p>уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – орієнтуватися у етапах становлення культури Слобожанщини; – напрацьовувати стратегії розвитку культури даного регіону як приклад для розбудови культурних стратегій мистецтва України.
Зміст навчальної дисципліни	<p><i>Тема 1. «Будь Сковородою». Слобідська Україна: фортеця чи фронт'єр?</i></p> <p><i>Тема 2. «Будь Каразіним». Відкриття Харківського університету традиції Сковороди та новації освіти.</i></p> <p><i>Тема 3. «Будь Слатіним та відкрий консерваторію».</i></p> <p><i>Тема 4. «Будь Курбасом і створи нову мистецьку реальність».</i></p> <p><i>Тема 5. Будь в мейнстрімі чи андеграунді (рефлексії про советське минуле 1930–1960х рр.).</i></p> <p><i>Тема 6. Подолай стагнацію. Будь харківським рокером.</i></p> <p><i>Тема 7. «Будь директором філармонії»: про шляхи академічного мистецтва Слобожанщини.</i></p> <p><i>Тема 8. Будь Жаданом і створи мистецький фестиваль у воєнному місті.</i></p>
Види занять	Лекції, презентації, семінарські заняття, самостійна робота.
Методи навчання	Наочний, словесний
Форми та методи оцінювання	<p>Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-баловою шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>Поточний контроль (має 60 балів): виконання самостійних робіт: складання презентацій, опрацювання літератури.</p> <p>Підсумковий семестровий контроль (має 40 балів): диференційований залік (академічний есей на задану тему).</p> <p>Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни й отримання за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 20 балів.</p> <p>Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.</p>
Особливості та політики дисципліни	<p>Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі комунікують завдяки Zoom та наживо.</p> <p>Від студентів очікується регулярне відвідування усіх видів занять згідно з розкладом.</p> <p>Порядок повторного проходження контрольних заходів та</p>

	ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.
Рекомендовані джерела інформації	<p>Алчевський, Іван. (1980). <i>Спогади. Матеріали. Листування</i>. Музична Україна.</p> <p>Багалій, Дмитро. (б. д.). <i>Український філософ Григорій Сковорода</i>. Вікіджерела. http://surl.li/stjnv</p> <p>Блог Андрія Стародуба. (2022, 8 травня). <i>Молитва Григорія Сковороди за місто Харків</i>. Релігійно-інформаційна служба України. https://risu.ua/molitva-grigoriya-skovorodi-za-misto-harkiv_n129029</p> <p>Войтенко, О. (Упоряд.). (2020). <i>Київський авангард: Антологія камерної музики</i>. Музична Україна.</p> <p>Гнатюк, Л. П. (2010). Мовний феномен Григорія Сковороди в контексті староукраїнської книжної традиції. <i>Мовознавство</i>, 4-5, 136-139. http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/183488</p> <p>Козак, Богдан. (Упоряд.). (2012). <i>Життя і творчість Леся Курбаса</i>. Літопис.</p> <p>Куликова, П. (2016). Михайло Петренко – український слобожанський поет. <i>Збірник наукових праць ДонНАБА</i>, 3(4), 33–36.</p> <p>Курбас, Лесь. (2001). <i>Філософія театру</i>. Видавництво Соломії Павличко Основи.</p> <p>Сковорода, Григорій. (2011). <i>Повна академічна збірка творів</i>. Харків.</p> <p>Сумцов, М. (2008). <i>Дослідження з етнографії та історії культури Слобідської України</i>. Атос.</p> <p>Ушкалов, Л. (2016). «Кинь Коперниківські сфери!». Містична астрономія Сковороди. <i>Українське небо 2. Студії над історією астрономії в Україні</i>, 241–262.</p> <p>Шевельов, Юрій. (2011, 07 вересня). <i>Четвертий Харків</i>. https://maidan.org.ua/2011/09/yurij-shevelov-chetvertyj-harkiv/</p> <p>Щетинський, О. (2021). Валентин Бібік: набуття творчої зрілості». <i>Аспекти історичного музикознавства</i>, 23, 42–64.</p> <p>Щетинський, Олександр. (Укл.). (2017). <i>Лінії. Перехрестя. Акценти. Композитор Леонід Грабовський</i>. Акта.</p>

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Харків – сьоме око Бога»: мистецька історія від Сковороди до Жадана», затвердженій науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського 26 серпня 2024 року, протокол № 1.